

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
<i>Frister for prosjektsøknader</i>	1
<i>Påmelding til debattmøte og studiekvalitetsseminar</i>	1
Siste nytt fra BIO	2
<i>SMR glir inn i forskergruppene</i>	2
<i>Flere ledige stipendiat-stillinger ved BIO</i>	2
<i>Avskjedssamling for Else Marie</i>	2
<i>Gjesteforsker Laura Ribeiro</i>	2
Siste nytt fra verden rundt oss	2
<i>Sars-senteret: feil i stamtreet vårt</i>	2
<i>UiBs funn av undersjøiske varmekilder i Arktis nå omtalt i Nature</i>	3
<i>HI fant korallrev i Lopphavet</i>	3
Info fra studieseksjonen	3
<i>Kvalitetsreformen under lupen; invitasjon til debattmøte og studiekvalitetsseminar</i>	3
<i>Foreleser: gi beskjed når du blir forhindret i å møte til forelesing!</i>	4
<i>Små studieplanendringer – frist i dag!</i>	4
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	4
<i>Gjeste-seminar om sphagnan, et naturlig konserveringsmiddel?</i>	4
<i>Ukens orientering ved Havforskningsinstituttet</i>	4
<i>Debatt om medforfatteransvar</i>	4
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	4
<i>Foreslå kandidater til Crafoord Prize 2006</i>	4
<i>Polsk-norsk forskningsfond</i>	5
<i>Marie Curie Training Site: Research training opportunities for early-stage researchers 2006-2009</i> ..	5
Nye artikler	5
<i>Vidar Aspehaug: genkarakteristikk av infeksiøs lakseanemi-virus</i>	5
<i>Gunnar Nævdal: genetiske forskjeller mellom vestnorske ørretbestander</i>	5
<i>Anne Gro Vea Salvanes: fiskeatferd, oppdrett og utsetting</i>	6
<i>Nils-Kåre Birkeland: ny art av varmekjær og jern-reduserende bakterie</i>	6

Viktige tidsfrister

Frister for prosjektsøknader

Mer info om følgende utlysninger og mange flere finner du enten lenger ned eller [her](#)

Husk BIOs interne frister 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

2. mar: Global Change and Ecosystems	17. mar: SYNTHESIS: gratis tilgang til biologiske samlinger og fasiliteter i Europa
12. mar: EUROMARC	17. mar: Inviter en gjesteforsker fra Latinamerika
15. mar: Polarforskning	20 mar: Human Frontier Science
	22. mar: Support to policies

Små studieplan endringer

I DAG: Se lenger ned

Påmelding til debattmøte og studiekvalitetsseminar

9. mars. Se lenger ned

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7800	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

Siste nytt fra BIO

SMR glir inn i forskergruppene

De tre vitenskapelige stillingene ved SMR (Senter for miljø- og ressursstudier) har nå funnet sin plass i BIOs forskergrupper. Førsteamanuensis **Rune Rosland** har valgt seg inn i modelleringsgruppa, mens førsteamanuensis **Thorolf Magnesen** og forsker **Gyda Christophersen** blir med i forskergruppa fiskeriøkologi. Da gjenstår bare selveste **Andreas Steigen**. Han har beholdt en 20 % stilling ved UiB og BIO i tillegg til sin stilling som rektor ved [University of the Gambia](#). Når hans periode der går ut, kommer han tilbake til BIO i full stilling.

Flere ledige stipendiat-stillinger ved BIO

BIO har nå lyst ut en PhD-stilling i botanisk økologi og "2 eller flere" som er åpne for søkere som retter seg mot en av BIOs forskergrupper. Vi har dessuten lyst ut en postdoktorstilling i fiskeribiologi og en 20 % førsteamanuensis-engasjement i mikrobiologi. Se BIOs webside for [ledige stillinger](#). Der er faktisk 70 stillinger å søke på!

Avskjedssamling for Else Marie

I dag klokken 13 arrangerer BIO avskjedssamling for **Else Marie Horgen**, som pensjoneres ved månedsskiftet. De fleste som har studert og arbeidet ved BIO kjenner henne som en myndig påpasser i Realbygget, der hun har residert i en mannsalder. Hun kom til BIO på Høyteknologisenteret sommeren 2004, for å hjelpe oss i overgangen fra fire instituttadministrasjoner til én. Her har hun gjort en flott innsats! Vi ønsker deg lykke til som pensjonist, Else Marie!

Gjesteforsker Laura Ribeiro

Dr. **Laura Ribeiro** har vært gjesteforsker i forskergruppen Utviklingsbiologi hos fisk i perioden 4.-24. februar. Hun har samarbeidet med dr. **Yuko Kamisaka** og prof. **Ivar Rønnestad** for å påvise cholecystokinin (CCK)-produserende celler i tarmsystemet i larvestadiet hos to fiskearter, Senegal flyndre og seabream. Laura arbeider ved Universitetet i Algarve, Faro, Portugal og er ansatt som postdoktor ved CCMAR (Senter for marine studier).

Bildet viser Laura Ribeiro som prøver ski for aller første gang (og som kom svært godt fra det) i forbindelse med BIO sin særdeles vellykkede skidag på Voss.

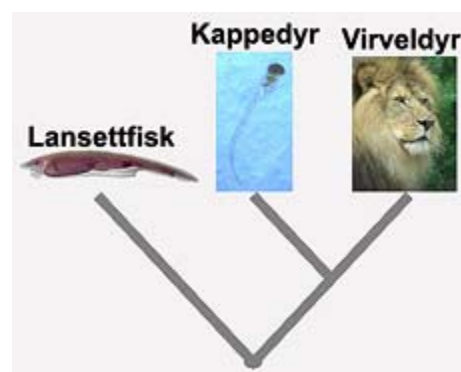
Siste nytt fra verden rundt oss

Sars-senteret: feil i stamtreet vårt

Ny forskning viser at en hel gruppe enkle smådyr er nærmere i slekt med mennesket enn vi har trodd. Nå må kanskje andre deler av stamtreet vårt også tegnes på nytt. Dette kommer frem i en artikkel som står på trykk i den nyeste utgaven av tidsskriftet Nature. Direktøren Daniel Chourrout ved Sars-senteret har sammen med forskere fra Herve Philippes gruppe ved universitetet i Montreal slått fast at et par av menneskets fjerne slektninger er tegnet inn feil på stamtreet vårt.

I utgangspunktet ser kanskje ikke endringen så dramatisk ut: Et par grener bytter plass. Lansettfiskene må vike plass for en gruppe små, enklere dyr, kappedyrene, også kjent som tunikatene. Det spesielle er at det er de enkleste dyrene som viser seg å være de nærmeste slektningene våre. Les mer i [På Høyden](#).

UiBs funn av undersjøiske varmekilder i Arktis nå omtalt i Nature

Oppdagelsen av de nordligste "hydrothermal vents" under et tokt ledet av Prof. Rolf Birger Pedersen ved Institutt for geovitenskap i fjor (se [BIO-INFO-26-2005](#) og referansene der) blir denne uken også omtalt av [News Feature i Nature](#). Forskere og teknikere fra den nydannede forskergruppen i Geomikrobiologi ved BIO og ved Institutt for geovitenskap (se [BIO-INFO-7](#)), samt fra BIOs forskergruppe i Marinbiodiversitet skal til samme område i sommer og se nærmere på disse "white smokers" og livet rundt dem. De skal også lete etter "black smokers" på dypere farvann. Disse utslipp karakteriseres av enda høyere temperaturer, trykk og sulfidinnhold, dvs. enda mer ekstreme livsforhold.

Hør bla. **Lise Øvreås** i [Verdt å vite](#) på mandag kl 12.00!

Hi fant korallrev i Lopphavet

Funnet av korallrev nord for Troms gjør at Havforskningsinstituttet tror det kan finnes flere slike rev utenfor kysten av Finnmark. Funnet skaper glede blant forskere, og vil føre til mer kartlegging av ukjent havbunn. Samtidig gir korallrevet ny ammunisjon til motstandere av oljeboring i nord.

- Funnet er unikt. Vi hadde ingen forestillinger om at korallrev eksisterte så langt nord, sier marinbiolog Jan Helge Fosså ved Havforskningsinstituttet.

I fjor høst deltok han på et tokt med forskningsskipet "GO Sars". De skulle undersøke funn fiskere hadde gjort nord for Troms. Men uvær hindret undersøkelsene, og skipet trakk seg sørover til Lopphavet. Ved hjelp av miniubåt med undervannskamera og en spesiell multistråle-radar, studerte forskerne havbunnen. Litt nord for 70-graden gjorde de funn. [Les mer ..](#)

Info fra studieseksjonen

Kvalitetsreformen under lupen; invitasjon til debattmøte og studiekvalitetsseminar

Rektoratets planlegger en granskning av Kvalitetsreformen ved UiB, og vil ha høring i uke 11 og 12 med tilhørende besøk på samtlige fakultet. Instituttet er også bedt om å stille med representanter i høringsrunden som skal forgå 16. mars. Der vil både teknisk/administrative, vitenskapelige og ledelsen er bedt om å delta. Studieseksjonen vil komme med forespørsel til aktuelle personer.

I tillegg inviteres ansatte og studenter til å delta på følgende arrangement i løpet av disse to ukene:

* **14. mars** Debattmøte - der bl.a. følgende tema vil bli tatt opp:

- Finansiering av høgre utdanning
- Universitetet etter reformen - et serviceuniversitet?
- Skal alle få forsøke seg på et universitetsstudium?
- Tid og rom til både undervisning og forskning

***22. mars** Studiekvalitetsseminar - der bl.a. følgende vil bli belyst

- Mappevurdering
- Ulike evalueringssopplegg, deriblandt en studieprogramevaluering
- De universitetspedagogiske tjenestene satt opp mot kvalitetsreformens krav og en ny lærerrolle
- En treleddet veiledningsmodell på masternivå

Nærmere informasjon om program og påmelding (**frist 9. mars**) er lagt ut på granskningskomiteens nettside: http://utdanningsmelding.uib.no/?mode=show_page&link_id=144280&toplink_id=144280

Hjertelig velkommen!

Mvh
Berit R. Hanestad
Viserektor for utdanning

Foreleser: gi beskjed når du blir forhindret i å møte til forelesing!

Vi har allerede dette semesteret hatt opp til flere episoder der foreleser ikke møter til forelesing. Vår oppfordring er: Gi beskjed hvis du blir forhindret!! Da kan vi få gitt beskjed til studentene og hengt opp oppslag! Det greieste er å gi beskjed til ekspedisjonskontoret på HIB (84400), eller i Realfagbygget (83345).

Små studieplanendringer – frist i dag!

MiStudieseksjonen vil minne om at fristen for å melde inn små studie planendringer er i dag 24. februar. Vi skal melde visde til studiestyret ved fakultetet, så nå haster det å gi beskjed hvi noen har endringer å melde inn.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Gjesteseminar om sphagnan, et naturlig konserveringsmiddel?

The characterisation and microbiocidal activity of polysaccharides released from the chlorite-treated leaves of *Sphagnum papillosum*

Simon Ballance, research scientist, Department of Biotechnology, NTNU, Trondheim.

His main research interests are in biopolymer chemistry, the application of biopolymers in biotechnology, and their role and function in the environment. Since 2002 he has been working on the following NFR funded project: 'Sphagnan: a noval polysaccharide with anti-microbial properties that could be used as a protective and/or edible film'

Ballance will present a detailed physcial and chemical description of sphagnan - a pectin-like polysaccharide released from the leaves of Sphagnum moss by mild acid hydrolysis. He will then discuss sphagnan's microbiocidal properties and its potential application as a protective film. In addition he will also discuss the role and fate of sphagnan-like biopolymers in the environment.

[Les mer...](#)

Dette seminaret burde interessere alle som jobber med mikrobiologi, fisk, mose, arkeologi, kjemi og lignende.

Jahnebakken 5, **tirsdag 28. februar** kl 14.15

Ukens orientering ved Havforskningsinstituttet

Forskningsrådets prioriteringer i Arktis og Antarktis – hvordan passer HI inn ?

Ved Forskningsleder Harald Loeng, HI, Bergen

Onsdag 1. mars kl 12.15 på Havforskningsinstituttet (kantinen på høyblokken)

Debatt om medforfatteransvar

Hva skal til for å sette sitt navn under en vitenskapelig artikkel? Hvilke plikter har en medforfatter og er det internasjonale regelverket godt nok?

Forskningsetiske komiteer inviterer til frokost og debatt.

Fredag 10. mars kl. 08.00 - 12.00

Aspelin-Ramm Eiendom AS

Dronningensgate 3, inngang Grev Wedels plass, 0102 Oslo

[Klikk her for påmelding.](#) **Frist: 8. mars**

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Foreslå kandidater til Crafoord Prize 2006

The Crafoord prize in geosciences is awarded to a scientist who has fundamentally increased our understanding of the planet Earth, its evolution and the evolution of life. It includes all geospheres as well as the geophysical, geochemical and biogeochemical processes acting on the planet, both at present and during its evolution.

The estimated amount for the 2006 prize is USD 500 000. Nominations can be submitted by any individual. [More info](#) and [nomination form](#).

Polsk-norsk forskningsfond

BIO-forskere som har eller er interessert i samarbeid med Polen og som IKKE har fått e-post ang. dette fra Clelia i dag, vennligst ta kontakt med henne.

Marie Curie Training Site: Research training opportunities for early-stage researchers 2006-2009

During 2006-2009 there will be offered EU-funded research training placements of 3 to 36 months duration for "early stage researchers", to be based at one or more of eight research centres in the UK, Spain and Greece. There will be application deadlines every 6-12 months from March 2006. Full details at: <http://www.abdn.ac.uk/ecosummer/>

WHO CAN APPLY?

This Marie Curie Training Site provides training for "Early-Stage Researchers", i.e. researchers at the beginning of their research career, with less than four years of active research experience (e.g. researchers undertaking a doctoral degree). Applicants should be eligible to register for a PhD or already registered for a PhD, i.e. they should already have a first degree (e.g. BSc). Trainees who are appointed for 36 months may register for a PhD in one of the host institutions.

First deadline for applications: **15 March 2006 at 17.00 h UK time.**

Nye artikler

Vidar Aspehaug: genkarakteristikk av infeksjøs lakseanemi-virus

McBeath AJA, Collet B, Paley R, Duraffour S, Aspehaug V, Biering E, Secombes CJ, Snow M 2006. Identification of an interferon antagonist protein encoded by segment 7 of infectious salmon anaemia virus. *VIRUS RESEARCH* 115: 176-184

Abstract: Infectious salmon anaemia virus (ISAV) is an orthomyxovirus and member of the genus *Isavirus*, which contains eight genomic segments coding for ten viral proteins. This study focussed on identifying the function of the largest protein encoded by ISAV genomic segment 7 (7i), which like influenza A segment 7 encodes two proteins, one of which is based on removal of an intron from the primary transcript. Using two independent methods, an Mx1 promoter-driven reporter system and real-time PCR of FACS-sorted transfected cells, we demonstrate that the non-structural ISAV 7i protein is an interferon-signalling antagonist. Other transfection studies indicated a predominantly cytoplasmic localisation of the expressed protein, which is consistent with this role. The demonstration that ISAV segment 7 encodes a putative non-structural IFN system antagonist reveals a difference with influenza A virus, where segment 7, which shares a similar coding strategy, encodes the structural matrix proteins.

Gunnar Nævdal: genetiske forskjeller mellom vestnorske ørretbestander

Hovgaard K, Skaala O, Nævdal G 2006. Genetic differentiation among sea trout, *Salmo trutta* L., populations from western Norway. *JOURNAL OF APPLIED ICHTHYOLOGY* 22: 57-61

Abstract: Samples of sea trout, *Salmo trutta* L., were collected by electrofishing in eight rivers of western Norway. The samples consisted mainly of presmolt, but also contained some spawners. Muscle, eye and liver tissue were sampled and analysed for allozyme polymorphism by standard starch gel electrophoresis. Nine polymorphic loci were found. The genotype as well as the allele distributions was significantly different in all but six pair-wise comparisons, showing the high degree of population differentiation in this anadromous species. Even some nearby rivers displayed very different allele frequencies. The correlation between genetic and geographic distances was nearly significant.

Anne Gro Veia Salvanes: fiskeatferd, oppdrett og utsetting

Salvanes, AGV & V Braithwaite 2006. The need to understand the behaviour of fish reared for mariculture or restocking. ICES Journal of Marine Science 63: 346-354.

Abstract: Following severe stock collapses in many natural populations, efforts are now being invested in farming marine species, and in rehabilitating populations through controlled releases. While the development of cod farming is still relatively new, it may be wise to consider some of the problems other fish farming industries have encountered. For example, farmed fish generally have a different genotype from that of local wild populations, and these artificially selected fish are typically bigger and more aggressive than wild fish. These differences can be problematic if farmed fish escape and begin breeding with local wild populations. An alternative approach to farming is to rehabilitate local wild

populations through restocking. To date, however, this approach has had mixed success. Fish behaviour develops during early life stages through a combination of innate characteristics and experience. Apparently, the capacity for behavioural flexibility later in life is affected by the early experiences of juvenile fish. Here, we review the literature concerning the role of population origin and juvenile experience on fish behaviour. We highlight our recent studies on Atlantic cod, which demonstrate that variability in the nursery habitat generates behaviourally flexible fish. We discuss these issues in the context of gadoid mariculture and restocking. We conclude that behavioural studies are an important part of applied research for developing an industry of fish farming in gadoids, as well as for research concerning restocking and conservation of marine resources.

Nils-Kåre Birkeland: ny art av varmekjær og jern-reduserende bakterie

Slobodkin AI, Tourova TP, Kostrikina NA, Lysenko AM, German KE, Bonch-Osmolovskaya EA, Birkeland NK 2006. *Tepidimicrobium ferriphilum* gen. nov., sp. nov., a novel moderately thermophilic, Fe(III)-reducing bacterium of the order Clostridiales. Int J Syst Evol Microbiol. 56: 369-372.

Abstract: A moderately thermophilic, anaerobic bacterium (strain SB91(T)) was isolated from a freshwater hot spring at Barguzin Valley, Buryatiya, Russia. Cells of strain SB91(T) were straight to slightly curved rods, 0.5-0.6 µm in diameter and 3.0-7.0 µm in length. Formation of endospores was not observed. The temperature range for growth was 26-62 °C, with an optimum at 50 °C. The pH range for growth was 5.5-9.5, with an optimum at pH 7.5-8.0. The substrates utilized by strain SB91(T) in the presence of 9,10-anthraquinone 2,6-disulfonate included peptone, tryptone, Casamino acids, yeast extract, beef extract, casein hydrolysate, alanine plus glycine, alanine plus proline, l-valine and n-propanol. Carbohydrates were not utilized. Strain SB91(T) reduced amorphous Fe(III) oxide, Fe(III) citrate, Fe(III) EDTA or Fe(III) nitrilotriacetate with peptone, l-valine or n-propanol as an electron donor. Strain SB91(T) reduced 9,10-anthraquinone 2,6-disulfonate, thiosulfate, elemental sulfur, fumarate and selenite. Strain SB91(T) survived after exposure to gamma-radiation at a dose of 5.4 kGy. The G+C content of the DNA of strain SB91(T) was 33 mol%. Analysis of the 16S rRNA gene sequence revealed that the isolated organism belonged to cluster XII of the clostridia. On the basis of its physiological properties and the results of phylogenetic analyses, it is proposed that strain SB91(T) represents the sole species of a novel genus, *Tepidimicrobium*; the name *Tepidimicrobium ferriphilum* gen. nov., sp. nov. is proposed, with strain SB91(T) (=DSM 16624(T)=VKM B-2348(T)) as the type strain.

